

Środowisko lokalne w procesie edukacji wczesnoszkolnej

Liczba stron: 180

Nazwa Szkoły Wyższej: Uniwersytet Śląski w Katowicach

Rodzaj pracy: magisterska

Rok oddania: 2002

Zawartość pracy:

SPIS TREŚCI

Wstęp.....3

Rozdział I

1. Pojęcie środowiska..... 6
2. Rodzaje środowisk wychowawczych..... 23
3. Znaczenie środowiska w rozwoju jednostki 29
4. Stan badań nad środowiskiem lokalnym 40

Rozdział II. METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH

1. Wprowadzenie 51
2. Procedura badań 55
3. Przedmiot i cele badań 57
4. Problemy badawcze i hipotezy robocze 65
5. Zmienne i wskaźniki 71
6. Metody, techniki i narzędzia badawcze25
7. Charakterystyka terenu i populacji badań.....25

Rozdział III. ŚRODOWISKO LOKALNE W PROCESIE EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ W BADANIACH EMPIRYCZNYCH

1. Środowisko lokalne w procesie edukacji wczesnoszkolnej w opinii badanych nauczycieli 82
2. Środowisko lokalne w procesie edukacji wczesnoszkolnej w opinii badanych dzieci 104

Zakończenie	120
Spis tabel i fotografii.....	144
Bibliografia.....	150
Aneks	

WSTĘP

Przemiany, jakie w ostatnim dwudziestoleciu stały się naszym udziałem, stawiają przed nami wiele różnorodnych zadań. Są wśród nich zadania związane ściśle z funkcjonowaniem środowiska lokalnego. Jeśli wziąć pod uwagę fakt, iż środowisko to pełni doniosłe role wychowawcze i socjalizacyjne, trudno dziwić się coraz częściej podejmowanym próbom jego naukowej eksploracji. Toteż refleksji nad człowiekiem, postaciami życia zbiorowego, kulturą jawi się często przekonanie o wyjątkowym znaczeniu przestrzeni, którą stanowiła i może nadal stanowić obiektywną podstawę kształtowania więzi między ludźmi.

W celu wyjaśnienia znaczenia lokalności należy odwołać się do mechanizmów kształtowania osobowości człowieka i oddziaływania na nią zarówno skutków uczestniczenia w małych grupach, jak i wpływów więzi lokalnych. Jednostka nie może, nie potrafi rozwijać się w pełni korzystając jedynie z zasobów własnego ja czy pozostając jedynie w odniesieniach makrostrukturalnych. W tym sensie można powiedzieć, że człowiek utrwalił w cechach osobowości nie tylko wzory wywodzące się z indywidualności własnej rodziny, ale także wzory wywodzące się z kultury regionalnej, z charakterystycznych elementów systemu lokalnego.

Świadomość roli środowiska lokalnego zawsze odzwierciedla unikalny spłot uwarunkowań, okoliczności, które stworzyły szanse istnienia, funkcjonowania i zorganizowania zbiorowości terytorialnych. Z tego punktu widzenia ważne jest podkreślenie znaczenia także innych aspektów regionalności przyrodniczych i materialnych podstaw egzystencji, warunków gospodarowania, uprzemysłowienia. Środowisko jest unikalnym splotem elementów uniwersum i elementów kultury lokalnej. Te dwa układy występują tu i teraz tworząc bardzo skomplikowany splot wzajemnie stymulujących się treści.

Zainteresowanie się problemem środowiska lokalnego i jego roli w procesie edukacji wczesnoszkolnej wyrasta i opiera się na określonych przesłankach. Są wśród nich:

- koncepcja człowieka podmiotu, osoby, która aktywnie uczestniczy w budowaniu świata. Wg J. Kozińskiego jest to człowiek autonomiczny, odpowiedzialny za swoje czyny; jest to zwolennik współpracy, porozumienia i solidarności,
- koncepcja społeczeństwa otwartego, czyli zbiorowości, w której realizowane są idee pluralizmu, w której jest miejsce dla każdego i dla różnych racji.

Tym co wspólne i co łączy członków społeczności lokalnej są m.in.:

- kultura i jej dziedzictwo: tradycja, tożsamość, przynależność, lojalność wobec miejsca czy terenu;
- określone formy życia społecznego: silne kontakty sąsiedzkie, solidarność miejscowa, wspólne doświadczenia, podobne kłopoty czy radości;
- środowisko naturalne: przyroda, warunki geofizyczne, krajobraz.

Występujące w środowisku lokalnym styczności społeczne i kulturowe sprawiają, iż staje się ono wręcz małą ojczyzną, strukturą złożoną z uczuć, intelektu i działań ściśle związanych z tym, co bliskie np. domem, sąsiedztwem, krajobrazem, miejscową kulturą oraz tradycją. Jest to rzeczywistość bliska symbolom i mitom, ale równocześnie głęboko osadzona w materialnych konkretach.

Praca oraz przeprowadzone badania empiryczne miały na celu obok zbadania wpływu środowiska lokalnego na proces edukacji wczesnoszkolnej zdiagnozowanie stanu badań nad tego typu środowiskiem, poznanie jego poszczególnych rodzajów oraz nakreślenie potencjalnych przedsięwzięć, wyznaczających możliwe do zrealizowania sposoby wykorzystania środowiska lokalnego w pracy pedagogicznej.

Praca składa się z trzech rozdziałów. W Rozdziale I zaprezentowane zostały najważniejsze, zdaniem autorki, koncepcje dotyczące istoty kultury i środowiska. przede wszystkim zaś środowiska lokalnego; rodzaje środowisk wychowawczych: środowisko rodzinne, grupy rówieśnicze, szkolne związki sportowe, ośrodki usługowe, kulturalne i handlowe, organizacje kościelne oraz lokalne centra kultury masowej. Istotny fragment rozdziału poświęcony został omówieniu roli środowiska lokalnego w życiu jednostki oraz analizie stanu badań nad środowiskiem.

Rozdział II poświęcony został na przedstawienie przyjętej w pracy procedury

badan empirycznych, skojarzonych z tematem pracy problemów badawczych i roboczych hipotez, zaprezentowanie celów badań oraz metod, technik i narzędzi badawczych. W dalszej części rozdziału dokonano charakterystyki terenu i populacji badań mieszkańców niewielkiej wsi Doboszowice, zagubionej wśród Sudetów. Tabelarycznie zsumowano najważniejsze dane na temat wieku badanych, ich pochodzenia, płci itp.

W Rozdziale III skupiono się na przedstawieniu w formie tabel i wniosków poglądów osób ankietowanych na rolę środowiska lokalnego w procesie edukacji wczesnoszkolnej, dokonano weryfikacji przyjętych wcześniej hipotez w oparciu o zgromadzony materiał empiryczny, skojarzono dane uzyskane w drodze ankietowania w celu pełniejszego zaprezentowania wniosków, które z owych badań wypłynęły.

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę [pisanie prac](#) - sprawdzony serwis!